

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.410.001.08.2020

Pan Hubert Jerzy Ibrom
Burmistrz Ujazdu
Urząd Miejski w Ujeździe
ul. Sławięcicka 19, 47-143 Ujazd

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. – wykorzystanie dotacji celowych z budżetu państwa przeznaczonych na: a/ wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe; b/ zakup pomocy dydaktycznych w ramach programu *Aktywna tablica*; c/ zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach programu *Maluch+ 2019*

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Ujeździe, ul. Sławięcicka 19, 47-143 Ujazd
Kierownik jednostki kontrolowanej	Hubert Jerzy Ibrom, Burmistrz Ujazdu, od 19 listopada 2018 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontroler	Remigiusz Rutkowski, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LOP/26/2020 z 4 lutego 2020 r.

(akta kontroli str. 1-3)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, rzetelności i gospodarności wykorzystania przez Gminę Ujazd – Urząd Miejski w Ujeździe dotacji celowych z budżetu państwa (część 85/16 – *Województwo opolskie*) przeznaczonych na: a/ zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych; b/ zakup pomocy dydaktycznych w ramach *Rządowego programu rozwoju szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych w ramach programu rządowego na lata 2017-2019 – „Aktywna tablica”²*; c/ dofinansowanie realizacji zadania polegającego na zapewnieniu funkcjonowania w 2019 r. 20 miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobku Publicznym w Ujeździe w ramach *Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2019³*.

Zakres kontroli Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku działań kontrolnych polegających na analizie przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji z budżetu państwa. Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego.

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA **Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie objętych szczegółowym badaniem dotacji celowych otrzymanych w 2019 r. przez Gminę Ujazd od dysponenta części 85/16 – *Województwo opolskie*.**

Uzasadnienie oceny ogólnej W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych stwierdzono, że zarówno na etapie planowania, jak i wykorzystania objętych szczegółowymi badaniami dotacji

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

² Dalej: program *Aktywna tablica*.

³ Dalej: program *Maluch+ 2019*.

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

celowych podejmowano co do zasady prawidłowe działania mające na celu uzyskanie tych środków finansowych, jak również ich właściwe wykorzystanie. Stwierdzona nieprawidłowość dotycząca zaniechania prowadzenia bieżącej aktualizacji wykazu stosowanych wersji oprogramowania nie miała bezpośredniego wpływu na podlegający ocenie element dotyczący prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej. Również i zwłoka w przekazaniu oświadczenia o przyjęciu dotacji na realizację programu *Maluch+ 2019* nie miała dla kontrolowanej jednostki negatywnego znaczenia, gdyż uzyskano wsparcie we wnioskowanej kwocie.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Wykorzystanie dotacji celowych z budżetu państwa

1. Wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe

Opis stanu faktycznego

Wszystkie trzy szkoły podstawowe⁵, dla których organem prowadzącym była Gmina Ujazd, przekazały do Urzędu w kwietniu 2019 r. (tj. w terminie umożliwiającym przekazanie Wojewodzie Opolskiemu wniosku o udzielenie dotacji) informacje niezbędne dla ustalenia wysokości dotacji celowej zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2019 r.⁶. Nie wystąpiły przypadki przekazania informacji po 10 września 2019 r., tj. po terminie wskazanym w art. 58 ust. 4 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych⁷. Ponadto w Gminie Ujazd w 2019 r. nie funkcjonowały publiczne szkoły podstawowe prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostką samorządu terytorialnego lub przez osoby fizyczne, uprawnione do złożenia wniosku o dotację celową z budżetu Gminy Ujazd (będącej dla takich szkół organem rejestrującym) na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników oraz materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych, o którym mowa w art. 55 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

(akta kontroli str. 56-80, 94-112)

Po otrzymaniu ww. informacji w Gminnym Zarządzie Oświaty w Ujeździe, tj. jednostce organizacyjnej Gminy Ujazd, której powierzono wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną niektórych jednostek budżetowych, dokonano sprawdzenia zgodności zawartych w nich danych z danymi zamieszczonymi w arkuszach organizacyjnych szkół, przy czym weryfikacji tej w żaden szczególny sposób nie dokumentowano.

Jak wyjaśnił Burmistrz oraz Skarbnik, w Urzędzie nie weryfikowano prawidłowości danych przekazywanych przez publiczne szkoły podstawowe prowadzone przez Gminę Ujazd. Natomiast główna księgowa Gminnego Zarządu Oświaty w Ujeździe wyjaśniła (z upoważnienia Dyrektora tej jednostki), że dane zawarte w załączniku nr 8 do rozporządzenia w sprawie dotacji na podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe były weryfikowane przed przekazaniem ostatecznego rozliczenia indywidualnie z każdą placówką.

(akta kontroli str. 21-24, 465-472)

Kontrolowana jednostka 25 kwietnia 2019 r. (tj. w terminie, o którym mowa w art. 58 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych) przekazała Wojewodzie

⁵ Tj. Publiczna Szkoła Podstawowa w Jaryszowie, Publiczna Szkoła Podstawowa w Olszowej oraz Publiczna Szkoła Podstawowa w Ujeździe.

⁶ Dz. U. poz. 574, dalej: rozporządzenie w sprawie dotacji na podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe.

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 17

Opolskiemu za pośrednictwem Opolskiego Kuratora Oświaty wniosek o udzielenie dotacji celowej zgodny z wzorem stanowiącym załącznik nr 4 do rozporządzenia w sprawie dotacji na podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe. Wniosek ten dotyczył łącznie kwoty 44 320,56 zł (27 621 zł na podręczniki lub materiały edukacyjne⁸ oraz 16 423,35 zł na materiały ćwiczeniowe⁹).

(akta kontroli str. 74-80)

Wojewoda Opolski decyzją z 28 maja 2019 r., tj. w terminie zgodnym z postanowieniami § 5 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia w sprawie dotacji na podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe udzielił dotacji we wnioskowanej przez Gminę kwocie 44 320,56 zł (uwzględniającej koszty obsługi tego zadania, o których mowa w art. 55 ust. 9 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych). Środki dotacji zostały przekazane na rachunek Gminy Ujazd 30 maja 2019 r.

Środki dotacji celowej zostały w czerwcu 2019 r. ujęte w budżecie Gminy Zawadzkie w dziale 801 *Oświata i wychowanie*, rozdziale 80153 *Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych* w § 2010 *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami* (po stronie dochodów) oraz w § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia* i w § 4240 *Zakup środków dydaktycznych i książek* (po stronie wydatków). Ponadto zmieniono również plany finansowe poszczególnych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Ujazd, wprowadzając do nich wydatki na zakup podręczników oraz materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych (wynoszące odpowiednio: a/ 11 708,83 zł dla Publicznej Szkoły Podstawowej w Jaryszowie¹⁰, b/ 9 654,03 zł dla Publicznej Szkoły Podstawowej w Olszowej¹¹ oraz c/ 22 957,70 zł dla Publicznej Szkoły Podstawowej w Ujeździe¹²).

(akta kontroli str. 81-93)

Zgodnie z postanowieniami wynikającymi z art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹³ w Gminie Ujazd zapewniono prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej zarówno środków dotacji na podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe, jak i dokonywanych z tych środków wydatków, przy czym nie zapewniono aktualizacji obowiązujących w Urzędzie Miejskim zasad (polityki) rachunkowości, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 26-55)

Aktualizacji informacji niezbędnych dla ustalenia wysokości dotacji celowej na podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe poszczególne szkoły prowadzone przez Gminę Ujazd dokonały przed 10 września 2019 r. (tj. w terminie określonym w art. 58 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych). Przekazywane aktualizacje dotyczyły m.in. zmiany prognozowanej liczby uczniów w klasach oraz uwzględnienia wyników prowadzonych postępowań rekrutacyjnych. W wyniku tej aktualizacji zmianie uległa także kwota wnioskowanej dotacji (z 44 320,56 zł do 42 915,44 zł¹⁴).

⁸ W tym 276,21 zł z tytułu kosztów obsługi tego zadania.

⁹ W tym 162,60 zł z tytułu kosztów obsługi tego zadania.

¹⁰ W tym 115,93 zł na zakup materiałów i usług oraz 11 592,90 zł na zakup środków dydaktycznych i książek.

¹¹ W tym 95,58 zł na zakup materiałów i usług oraz 9 558,45 zł na zakup środków dydaktycznych i książek.

¹² W tym 227,30 zł na zakup materiałów i usług oraz 22 730,40 zł na zakup środków dydaktycznych i książek.

¹³ Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.

¹⁴ Na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych: 26 792,06 zł (w tym 265,26 zł z tytułu kosztów obsługi tego zadania) a na materiały ćwiczeniowe – 16 123,38 zł (w tym 159,63 zł z tytułu kosztów obsługi tego zadania).

Informację w tym zakresie przekazano Wojewodzie Opolskiemu za pośrednictwem Opolskiego Kuratora Oświaty 10 września 2019 r.

(akta kontroli str. 94-112)

Zwrotu kwoty 1 405,12 zł, stanowiącej różnicę między kwotą dotacji przekazanej z budżetu Wojewody Opolskiego na podstawie wniosku z 25 kwietnia 2019 r. a kwotą dotacji należnej w wyniku aktualizacji z 10 września 2019 r. dokonano na rachunek Wojewody Opolskiego 12 września 2019 r., tj. w terminie wynikającym z art. 58 ust. 10 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

(akta kontroli str. 378)

Środki z dotacji celowej zostały przez poszczególne szkoły podstawowe prowadzone przez Gminę Ujazd wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Łączna kwota przyznanej dotacji na podręczniki i materiały edukacyjne wyniosła 26 526,80 zł przy czym a/ wykorzystano 26 365,36 zł, b/ udokumentowane wydatki wyniosły 26 401,36 zł, c/ łączna kwota dotacji podlegająca zwrotowi wyniosła 161,44 zł. Łączna kwota przyznanej dotacji na materiały ćwiczeniowe wyniosła natomiast 15 963,75 zł, przy czym a/ wykorzystano 15 876,82 zł, b/ udokumentowane wydatki wyniosły 16 134,22 zł, c/ łączna kwota dotacji podlegająca zwrotowi wyniosła 86,93 zł. Wszystkie publiczne szkoły podstawowe przedstawiły rozliczenia wykorzystania dotacji celowej, o których mowa w załączniku nr 7 do rozporządzenia w sprawie dotacji na podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe. W rozliczeniach tych wskazano, że łącznie środkami dotacji sfinansowano zakup podręczników oraz materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych dla 464 uczniów (w tym 113 w Publicznej Szkole Podstawowej w Jaryszowie, 79 w Publicznej Szkole Podstawowej w Olszowej oraz 272 w Publicznej Szkole Podstawowej w Ujeździe).

Całościowe rozliczenie na podstawie ww. materiałów nastąpiło 18 grudnia 2019 r. poprzez przekazanie Wojewodzie Opolskiemu w formie papierowej i elektronicznej rozliczenia wykorzystania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe otrzymanej w 2019 r. zgodnego z wzorem określonym w załączniku nr 8 do ww. rozporządzenia.

Zwrotu kwoty 248,37 zł wynikającej z ostatecznego rozliczenia dotacji dokonano na rachunek Wojewody Opolskiego 30 grudnia 2019 r.

(akta kontroli str. 116-135, 380-381)

Do Urzędu ani też do poszczególnych szkół nie wpłynęły skargi lub informacje dotyczące nierzetelnej realizacji obowiązku dotyczącego zapewnienia bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych albo też świadczące o konieczności zakupu przez rodziców uczniów podręczników lub ww. materiałów we własnym zakresie.

(akta kontroli str. 465-467, 470-472)

W 2019 r. nie przeprowadzono kontroli ani audytu wewnętrznego w zakresie prawidłowości wykorzystania środków przekazanych w ramach dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe.

(akta kontroli str. 398, 421-422)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Zaniechano, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁵, aktualizacji przyjętych w Urzędzie Miejskim w Ujeździe zasad (polityki) rachunkowości w zakresie określenia wersji

¹⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.

oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji (zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ww. ustawy).

W zarządzeniu nr 120.22.2017 Burmistrza Ujazdu z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości wskazano m.in. że: a/ konta syntetyczne – bilansowe i pozabilansowe wykazane w załączniku nr 3 do ww. zarządzenia mogą być uzupełniane o konta służące ewidencji zdarzeń ekonomicznych oraz majątkowych w miarę potrzeb, a uzupełnienie wymaga wydania stosownego zarządzenia; b/ wykaz programów komputerowych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych obejmuje m.in. program *Podatki* (wersja 1.12.75.558 przyjęta do stosowania 15 grudnia 2016 r.), program *Podatek od środków transportowych* (wersja 1.12..5.4 przyjęta do stosowania 29 grudnia 2008 r.), program *Karty kontowe* (wersja 1.12.124.0 przyjęta do stosowania 15 grudnia 2006 r.), program *FK Finanse i księgowość* (wersja 1.12.183.2 przyjęta do stosowania 31 grudnia 2005 r.), program *Kadry i płace* (wersja 1.12.130.1 przyjęta do stosowania 1 października 1995 r.), program *Majątek trwałe* (wersja 1.12.20.6 przyjęta do stosowania 31 grudnia 2017 r.), program *Kasa* (wersja 1.12.66.3 przyjęta do stosowania 21 grudnia 2017 r.), program *rVAT* (wersja 1.7.1) oraz program *Faktury – SE* (wersja 1.12.93 build 1).

Z wykazu kont organu wg stanu na 31 grudnia 2019 r. wynikało, że wykorzystywane było również konto 140 *Inne środki pieniężne* pomimo tego, że w zakładowym planie kont stanowiącym załącznik nr 3 do ww. zarządzenia (oraz w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹⁶) konto to dotyczyć powinno *Środków pieniężnych w drodze*. Ponadto ustalono, że aktualne na 31 grudnia 2019 r. wersje programów to: a/ w przypadku programu *Podatki* – wersja 1.12.88.611), b/ w przypadku programu *Podatek od środków transportowych* – wersja 1.12.40.1, c/ w przypadku programu *Karty kontowe* – wersja 1.12.133.0, d/ w przypadku programu *FK Finanse i księgowość* – wersja 1.12.196 build 1, e/ w przypadku programu *Kadry i płace* – wersja 1.12.142 build 1, f/ w przypadku programu *Środki trwałe* – wersja 1.12.32.0, g/ w przypadku programu *Kasa* – wersja 1.12.71 build 1, h/ w przypadku programu *rVAT* – wersja 1.14.0 oraz i/ w przypadku programu *Faktury – SE* – wersja 1.12.107 build 2).

(akta kontroli str. 26-55, 423-464)

Zarówno Burmistrz, jak i Skarbnik Ujazdu wyjaśnili, że pomyłkowo wprowadzono do planu kont organu konto 140 jako *Inne środki pieniężne*, podczas gdy powinno ono obejmować *Środki pieniężne w drodze*, którą to niezgodność usunięto w trakcie trwania czynności kontrolnych w Urzędzie Miejskim w Ujeździe. Natomiast odnosząc się do kwestii obowiązujących wersji oprogramowania finansowo-księgowego wskazali, że w zarządzeniu w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości zawarty jest zapis, zgodnie z którym *Każda zmiana wersji programu związana ze zmianami przepisów (zmian technicznych) nie wymaga wprowadzenia zmian zarządzeniem Burmistrza Ujazdu, a w związku z tym nie aktualizowano zasad (polityki) rachunkowości w tym zakresie.*

(akta kontroli str. 473-487)

Najwyższa Izba Kontroli odnosząc się do wyjaśnień Burmistrza i Skarbnika wskazuje, że przywołany zapis zarządzenia w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości dotyczy wyłącznie zmian wersji programu związanych ze zmianami

¹⁶ Dz. U. poz. 1911, ze zm.

przepisów, podczas gdy poszczególne zmiany wersji oprogramowania używanego do prowadzenia ksiąg rachunkowych mogą również obejmować, oprócz dostosowania do zmieniających się przepisów, również inne zmiany mające wpływ na opis systemu przetwarzania danych (w tym przykładowo zmianie może ulec opis algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych).

2. Wsparcie finansowe na zakup pomocy dydaktycznych w ramach programu *Aktywna tablica*

Opis stanu faktycznego

W 2019 r. wyłącznie Publiczna Szkoła Podstawowa w Olszowej – Szkoła Filialna w Zimnej Wódce wystąpiła¹⁷ do Burmistrza Ujazdu z wnioskiem o udział w programie *Aktywna tablica*. Po weryfikacji tego wniosku w Gminnym Zarządzie Oświaty w Ujeździe pod względem prawidłowości i kompletności danych został on przekazany w kwietniu 2019 r. do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Zarówno przekazanie wniosku przez szkołę, jak i przez organ prowadzący Publiczną Szkołę Podstawową w Olszowej nastąpiło z zachowaniem terminów, o których mowa odpowiednio w § 8 ust. 1 pkt 3 oraz w § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2017 r. w sprawie warunków, form i trybu realizacji *Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych – "Aktywna tablica"*¹⁸, tj. odpowiednio nie później niż do 15 kwietnia 2019 r. oraz nie później niż do 30 kwietnia 2019 r.

Do wniosku o udział w programie *Aktywna tablica*, potwierdzającego spełnienie warunków, o których mowa w § 2 ust. 7 ww. rozporządzenia, przekazanego do kontrolowanej jednostki, dołączono pozytywną opinię rady pedagogicznej.

(akta kontroli str. 281-294, 342-343)

Wniosek Publicznej Szkoły Podstawowej w Olszowej został zakwalifikowany do dofinansowania z budżetu Wojewody Opolskiego w kwocie nie wyższej niż 14 tys. (przy czym środki dotacji celowej nie mogły stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania). Umowę w tym zakresie zawarto z Wojewodą Opolskim 27 czerwca 2019 r., tj. z zachowaniem terminu, o którym mowa w § 13 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie programu *Aktywna tablica* (zgodnie z którym przekazanie środków budżetu państwa w ramach wsparcia finansowego następuje w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy, nie później jednak niż do 30 czerwca 2019 r.) – a środki finansowe na rachunek Gminy przekazano 28 czerwca 2019 r.

Kwota dotacji przeznaczonej na program *Aktywna tablica* została ujęta w budżecie Gminy w dziale 801, rozdziale 80101 *Szkoły podstawowe* w § 2030 *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)* po stronie dochodów, a po stronie wydatków – w § 4240. Zgodnie z postanowieniami wynikającymi z art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w Gminie Ujazd zapewniono prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej zarówno środków dotacji, jak i dokonywanych z tych środków wydatków (z zastrzeżeniem nieprawidłowości opisanej w części VI.1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

(akta kontroli str. 26-55, 295-299)

Środki pochodzące z dotacji (14 tys. zł) wraz z finansowym wkładem własnym Gminy Ujazd (3,5 tys. zł) zostały przeznaczone za zakup 2 szt. interaktywnych monitorów dotykowych. Wyboru wykonawcy dokonano spośród trzech otrzymanych

¹⁷ W marcu 2019 r.

¹⁸ Dz. U. poz. 1401.; dalej: rozporządzenie w sprawie programu *Aktywna tablica*.

ofert, a kryterium wyboru była oferowana cena oraz przeprowadzenie szkolenia przez wykonawcę.

Dostawa i montaż zamówionego sprzętu, spełniającego wymagania określone w § 2 ust. 6 rozporządzenia w sprawie programu *Aktywna tablica*, nastąpiła 23 sierpnia 2019 r.

(akta kontroli str. 300-321)

Zgodnie z warunkami określonymi w § 6 rozporządzenia w sprawie programu *Aktywna tablica* organ prowadzący obowiązany był zapewnić, aby szkoła która uzyskała wsparcie finansowe podjęła działania dotyczące wdrożenia technologii informacyjno-komunikacyjnych¹⁹, polegające m.in. na: a/ uczestniczeniu przez przynajmniej jednego nauczyciela szkoły w konferencjach i szkoleniach z zakresu stosowania TIK w nauczaniu; b/ uczestniczeniu przez przynajmniej jednego nauczyciela szkoły w międzyszkolnych sieciach współpracy nauczycieli stosujących TIK w nauczaniu (w tym udziale w co najmniej 3 spotkaniach organizowanych w ramach międzyszkolnych sieci współpracy nauczycieli, zorganizowaniu w szkole, w ramach uczestnictwa w międzyszkolnej sieci współpracy nauczycieli, co najmniej dwóch lekcji otwartych z wykorzystaniem TIK w nauczaniu, dzieleniu się przyjętymi rozwiązaniami i doświadczeniami z innymi nauczycielami przez udostępnianie w międzyszkolnej sieci współpracy nauczycieli, w szczególności opracowanych scenariuszy zajęć edukacyjnych z wykorzystaniem TIK, przykładów dobrych praktyk). Zgodnie z § 15 rozporządzenia w sprawie programu *Aktywna tablica*, sprawozdanie z realizacji zadań wynikających z udziału w programie *Aktywna tablica* wraz z oceną wpływu stosowania TIK w szkole na zaangażowanie nauczycieli w proces nauczania i uczniów w proces uczenia się należy przekazać do 15 czerwca 2020 r.

Jak wyjaśnili Burmistrz oraz Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej w Olszowej, nauczyciele brali udział w różnego rodzaju konferencjach z zakresu TIK (w tym np. w seminarium szkoleniowo-kontaktowym *Programowanie eTwinning* oraz w e-konferencji *TIK – sprawdzone sposoby na urozmaicenie lekcji*, zorganizowanej przez Ośrodek Rozwoju Kompetencji Edukacyjnych. Ponadto wskazali, że nauczyciele szkoły biorą udział w międzyszkolnej sieci współpracy szkół i nauczycieli *Mentorowe inspiracje* – w jej ramach wymieniają się doświadczeniami oraz pomysłami. Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami zaplanowano również lekcje otwarte, w trakcie których wykorzystane miały być interaktywne monitory dotykowe, zakupione w ramach programu *Aktywna tablica*.

(akta kontroli str. 473-477, 488-491)

Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej w Olszowej sprawozdanie z wykorzystania wsparcia finansowego na zakup pomocy dydaktycznych przekazała organowi prowadzącemu 12 grudnia 2019 r. natomiast sprawozdanie organu prowadzącego zostało przekazane do Kuratorium Oświaty w Opolu 17 grudnia 2019 r.

(akta kontroli str. 325-330)

W 2019 r. nie przeprowadzono w Publicznej Szkole Podstawowej w Olszowej kontroli w zakresie prawidłowości wykorzystania środków przekazywanych w ramach programu *Aktywna tablica*. Natomiast przeprowadzone 6 marca 2020 r. oględziny wykazały, że oba zakupione interaktywne monitory ekranowe były faktycznie wykorzystywane w trakcie zajęć prowadzonych w Publicznej Szkole Podstawowej w Olszowej – Szkole Filialnej w Zimnej Wódce.

(akta kontroli str. 398, 421-422, 498)

---

¹⁹ Dalej: TIK.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Wsparcie finansowe na zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach programu *Maluch+ 2019*

Opis stanu
faktycznego

Oferta konkursowa w ramach programu *Maluch+ 2019* została przekazana do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w grudniu 2018 r., a wnioskowana kwota dofinansowania w przeliczeniu na jedno miejsce opieki w jednym miesiącu wynosiła 150 zł, co odpowiadało maksymalnej kwocie dofinansowania wynikającej z postanowień tego programu. Do oferty konkursowej dołączona była kalkulacja kosztów kwalifikowalnych, zgodnie z którą przewidywane w 2019 r. wydatki związane z funkcjonowaniem Żłobka Publicznego w Ujeździe określono na kwotę 409 772 zł (w tym 308 772 zł stanowią miały wynagrodzenia z pochodnymi, 74 600 zł – media a 26 400 zł – żywienia), a miesięczny koszt funkcjonowania jednego miejsca opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 miał wynieść 1 707 zł. Oferta konkursowa została poprawiona na żądanie Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w styczniu 2019 r.

(akta kontroli str. 344-351)

Zgodnie z wytycznymi wynikającymi z pkt 6.1.1 programu *Maluch+ 2019*²⁰, beneficjent, którego oferta została umieszczona na liście ofert zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania, zobowiązany był w terminie 7 dni roboczych od dnia ogłoszenia przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, dostarczyć do właściwego urzędu wojewódzkiego oświadczenie o przyjęciu dotacji. Wyniki konkursu zostały opublikowane²¹ 27 lutego 2019 r. natomiast oświadczenie o przyjęciu dotacji przekazano do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu 18 marca 2019 r., co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Pomimo nie złożenia w terminie oświadczenia o przyjęciu dotacji, Gmina Ujazd uzyskała dofinansowanie, o które się ubiegała.

(akta kontroli str. 352, 359-364, 382-397)

Przyznanie Gminie Ujazd środków finansowych w kwocie 36 tys. zł nastąpiło w ramach działu 855 *Rodzina*, rozdziału 85505 *Tworzenie i funkcjonowanie żłobków*, § 2030. Umowę z Wojewodą Opolskim, zawierającą wszystkie elementy wskazane w art. 62 ust. 6 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3²², zawarto 3 czerwca 2019 r. z terminem realizacji obejmującym cały 2019 r.

(akta kontroli str. 353-364)

Środki dotacji na realizację programu *Maluch+ 2019* stanowiły mniej niż 80% kosztów realizacji zadania polegającego na zapewnieniu funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobku Publicznym w Ujeździe, gdyż ze środków dotacji finansowano część wynagrodzeń dla osób zatrudnionych w tej jednostce. Dokumentacja płacowa (obejmująca listy płac oraz karty wynagrodzeń) potwierdzała poniesienie wydatków w ramach realizacji zadania nie później niż 31 grudnia 2019 r.

²⁰ Dostępny na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/rodzina/maluch-2019>.

²¹ Na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/rodzina/wiecej-zlobkow-tansza-opieka>.

²² Dz. U. z 2020 r. poz. 326.

W 2019 r. nie wystąpiły przypadki skrócenia minimalnego okresu funkcjonowania Żłobka Publicznego w Ujeździe, dofinansowanego z dotacji w ramach programu *Maluch+ 2019*.

(akta kontroli str. 359-371)

W umowie zawartej z Wojewodą Opolskim nie nałożono na Gminę Ujazd obowiązku wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy jako zabezpieczenia roszczenia z tytułu niewykonania (niepełnego wykonania) dotowanego zadania. Środki dotacji zostały przekazane na wyodrębniony rachunek bankowy w siedmiu transzach, z których pierwsza, przekazana 21 czerwca 2019 r. w kwocie 18 tys. zł, obejmowała okres od stycznia do czerwca 2019 r., a pozostałe przekazywane były sukcesywnie od lipca do grudnia 2019 r. w kwocie wynoszącej 3 tys. zł/miesiąc.

(akta kontroli str. 359-364, 384-397)

Zgodnie z postanowieniami wynikającymi zarówno z art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, jak i z § 3 ust. 1 pkt 3 umowy z 3 czerwca 2019 r. w jednostkach organizacyjnych Gminy Ujazd zaangażowanych w realizację dotowanego zadania zapewniono prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej zarówno środków dotacji, jak i dokonywanych z tych środków wydatków (z zastrzeżeniem nieprawidłowości opisanej w części IV.1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

(akta kontroli str. 26-55)

Sprawozdanie z realizacji dotowanego w ramach programu *Maluch+ 2019* zadania przekazano do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego 28 stycznia 2020 r. Obejmowało ono rozliczenie kosztów funkcjonowania spełniającego wymaganą proporcję udziału środków własnych. Wszystkie wydatki wykazane w ww. sprawozdaniu zostały poniesione w okresie realizacji zadania oraz były przeznaczone na funkcjonowanie miejsc opieki w żłobku, w związku z czym spełniały one warunek kwalifikowalności. Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z wymogiem wynikającym z pkt 6.2. programu *Maluch+ 2019* oraz § 10 ust. 1 umowy. Do dnia zakończenia kontroli kontrolowana jednostka nie otrzymała informacji o zatwierdzeniu sprawozdania.

Natomiast sprawozdanie, o którym mowa w art. 64 ust. 5 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, zostało przekazane do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego 14 stycznia 2020 r., tj. z zachowaniem terminu wynikającego z ww. przepisu. W sprawozdaniu tym wskazano wysokość wydatków poniesionych na funkcjonowanie Żłobka Publicznego w Ujeździe, liczbę dzieci w wieku do lat 3 objętych opieką a także liczbę zatrudnionego personelu. Ponadto w sprawozdaniu tym wskazano wysokość dotacji z budżetu państwa otrzymanej na funkcjonowanie ww. jednostki.

Przeprowadzone 6 marca 2020 r. oględziny potwierdziły spełnienie wymogu wynikającego z § 3 ust. 1 pkt 6 umowy zawartej z Wojewodą Opolskim, dotyczącego umieszczenia na terenie objętej dofinansowaniem instytucji opieki informacji o korzystaniu z dofinansowania w ramach programu *Maluch+ 2019*.

(akta kontroli str. 359-371, 464-465, 498)

Uzyskane efekty w wyniku udziału Gminy Ujazd w realizacji programu *Maluch+ 2019* polegały przede wszystkim na zapewnieniu opieki 20 dzieciom w wieku do lat 3.

(akta kontroli str. 344-347, 499)

Uchwałą nr XLII.260.2018 Rady Miejskiej w Ujeździe z dnia 25 kwietnia 2018 r. przyjęto plan nadzoru nad Żłobkiem Publicznym w Ujeździe. Zgodnie z postanowieniami § 1 ww. uchwały, kontrola warunków i jakości świadczonej opieki odbywać się miała co najmniej raz w roku.

Dyrektor Gminnego Zarządu Oświaty w Ujeździe w lipcu 2019 r. przeprowadziła na podstawie upoważnienia udzielonego przez Burmistrza Ujazdu kontrolę Żłobka

Publicznego w Ujeździe w zakresie wynikającym z postanowień uchwały w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad Żłobkiem Publicznym w Ujeździe. W trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 25, 398-420)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Nie zapewniono złożenia oświadczenia o przyjęciu dotacji w terminie określonym w pkt 6.1.1 programu *Maluch+ 2019*, tj. nie później niż do 7 dni od dnia ogłoszenia wyników konkursu (co nastąpiło 27 lutego 2019 r.), a więc nie później niż do 8 marca 2019 r. Oświadczenie to przekazano 18 marca 2019 r. tj. w szóstym dniu roboczym po upływie terminu.

(akta kontroli str. 352)

Jak wyjaśnił Burmistrz, osobą odpowiedzialną za przygotowanie oferty konkursowej w ramach programu *Maluch+ 2019* była Dyrektor Gminnego Zarządu Oświaty w Ujeździe. Korespondencja e-mailowa przypominająca o obowiązku złożenia oświadczenia o przyjęciu dotacji lub o rezygnacji z dofinansowania została przekazana przez Opolski Urząd Wojewódzki 13 marca 2019 r., a w jej treści wskazano, że termin składania oświadczeń upłynął 8 marca 2019 r. o czym Gmina Ujazd miała być (rzekomo) poinformowana drogą elektroniczną na adres wskazany w ofercie konkursowej 28 lutego 2019 r. Jednocześnie Burmistrz wyjaśnił, że nie otrzymano takiej korespondencji a ponadto przez przeoczenie postanowień wynikających z pkt 6.1.1 programu *Maluch+ 2019* oświadczenie o przyjęciu dotacji zostało złożone po terminie.

(akta kontroli str. 492-494)

Złożenie oświadczenia o przyjęciu dotacji w ramach programu *Maluch+ 2019* nie wywołało negatywnego skutku obejmującego utratę wnioskowanego dofinansowania w kwocie 36 tys. zł.

(akta kontroli str. 359-364, 382-397)

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że także w Gminnym Zarządzie Oświaty w Ujeździe oraz w obsługiwanych przez tą jednostkę publicznych szkołach podstawowych i w publicznym żłobku nie zapewniono aby zasady (polityki) rachunkowości tych jednostek były zgodne z postanowieniami wynikającymi z art. 10 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Zgodnie z przekazanymi w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK dokumentami określającymi ww. zasady (tj. zarządzeniem nr 021.10.2018 Dyrektora Gminnego Zarządu Oświaty w Ujeździe z 20 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla Gminnego Zarządu Oświaty w Ujeździe, zarządzeniem nr 7 Dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej w Jaryszowie z 20 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla Publicznej Szkoły Podstawowej w Jaryszowie, zarządzeniem nr 11/2018 Dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej w Olszowej z 20 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla Publicznej Szkoły Podstawowej w Olszowej, zarządzeniem nr 12/2018 Dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej w Ujeździe z 20 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla

Publicznej Szkoły Podstawowej w Ujeździe oraz zarządzeniem nr 3/2018 zarządzeniem nr 11/2018 Dyrektora Żłobka Publicznego w Ujeździe z 20 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla Publicznego Żłobka w Ujeździe) wskazano jedynie, że obsługa finansowo-księgową prowadzona jest w oparciu o dwa programy z podaniem numeru ich wspólnej licencji.

(akta kontroli str.423-464)

Wnioski Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań zapewniających bieżącą aktualizację przyjętych w Urzędzie Miejskim w Ujeździe zasad (polityki) rachunkowości.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, 29 marca 2020 r.

Kontroler

Remigiusz Rutkowski
doradca prawny

Rutkowski

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu
Dyrektor

DYREKTOR
z up.
Janusz Madej
.....
p. Wicedyrektor
Delegatury NIK w Opolu